

M2015/04155/Mm

Miljö- och energidepartementet
Miljömålsenheten
103 33 Stockholm

Ellenor Grundfelt
ellenor.grundfelt@energigas.se

m.registrator@regeringskansliet.se
christina.leideman@regeringskansliet.se

Stockholm den 19 februari 2016

Remissvar gällande Europeiska kommissionens förslag COM(2015) 614/2 till meddelande om cirkulär ekonomi

Energigas Sverige, som är branschorganisation för energigaserna i Sverige, har tagit del av rubricerat meddelande. Vi tackar för möjligheten att bidra med våra synpunkter och delger härmed vårt yttrande enligt Miljö- och energidepartementets remiss den 4 december 2015.

Energigas Sverige väljer att kommentera följande delar av meddelandet:

- KOM (2015) 614/2 – Att sluta kretsloppet – EUs handlingsplan för en cirkulär ekonomi
- KOM (2015) 595 – Förslag till Europaparlamentets och rådets direktiv om ändring av direktiv 2008/98/EG om avfall

Energigas Sverige lämnar inga synpunkter på de andra specifika förslagen till ändringar av de olika avfallsdirektiven som också remitterats.

Energigas Sverige vill framföra följande synpunkter:

Generella kommentarer

- Energigas Sverige är positiva till att kommissionen tar fram en handlingsplan för cirkulär ekonomi men anser att biogasens roll i den cirkulära ekonomin måste lyftas fram tydligare. I förslaget till EUs handlingsplan för cirkulär ekonomi utelämnas biologisk återvinning genom rötning helt. Det lyfts dock fram att kommissionen ämnar främja användningen av organiska och avfallsbaserade gödselmedel vilket kan underlätta även för biogasanläggningar.
- Biogasproduktion är en central del i en cirkulär ekonomi där biogasproduktionen är den bästa behandlingsmetoden för samhällets organiska avfall som inte kunnat förebyggas, förberedas för återanvändning eller materialåtervinnas i tidigare led. Biogasproduktion möjliggör ett effektivt omhändertagande av avfallet då både energi och växtnäringen omhändertas.
- Biogasproduktionen är dessutom en förutsättning för ett hållbart ekologiskt lantbruk, vilket borde tydliggöras i handlingsplanen. För ekologisk odling finns få alternativ till biogödsel som är en biprodukt vid biogasproduktion. Alternativen är många gånger dyrare och skulle urholka lantbrukens lönsamhet. I takt med att stat, kommuner och landsting ställer allt högre krav på ekologiskt odlad mat är det viktigt att klargöra att biogasproduktion är en förutsättning för det.

KOM (2015) 614/2 – Att sluta kretsloppet – EUs handlingsplan för cirkulär ekonomi

- Energigas Sverige instämmer i att användningen av biomassa och biobaserade material ska ske så resurseffektivt som möjligt där råvaran i första hand används för sitt mest högkvalitativa ändamål, vilket i praktiken redan sker idag. Energigas Sverige vill dock inte se regleringar kring hur biomassan och biobaserade material ska användas utan anser att marknaden även i fortsättningen bör styra detta.
- Energigas Sverige välkomnar förslaget om att revidera EU-förordningen om gödselmedel för att underlätta erkännande av organiska och avfallsbaserade gödselmedel i syfte att stödja bio-näringsämnens roll i en cirkulär ekonomi. Idag fungerar det bra för de flesta biogasanläggningarna att hitta avsättning till sin biogödsel med det är fortfarande en kostnadspost. Att höja värdet på biogödseln är därmed en angelägen fråga. Det är dock viktigt att ändringarna som föreslås verkligen främjar möjligheten för biogasaktörer att återföra den växtnäring som genereras vid produktion av biogas så att inte ändringarna istället hämmar en positiv utveckling på biogasmarknaden.
- På sidan 11 sista stycket föreslås en revidering av EUs gödsel-förordningen för att främja organiskt och avfallsbaserade gödselmedel i syfte av att stödja bio-näringsämnens roll i en cirkulär ekonomi. I stycket saknas det mellansteg som behövs, biogasproduktion, vilket genererar biogödsel. Det behövs därmed ett tillägg i texten.
 - *They are present in organic waste material, for example, and can be returned to soil as fertilisers generated through biogas production.*

KOM (2015) 595 – Förslag till Europaparlamentets och rådets direktiv om ändring av direktiv 2008/98/EG om avfall

- I förslagets utformning av artikel 22 behöver "compost" ändras till "compost or digestate" eftersom slutprodukten för många processer för biologisk återvinning kan vara både kompost och rötrest.

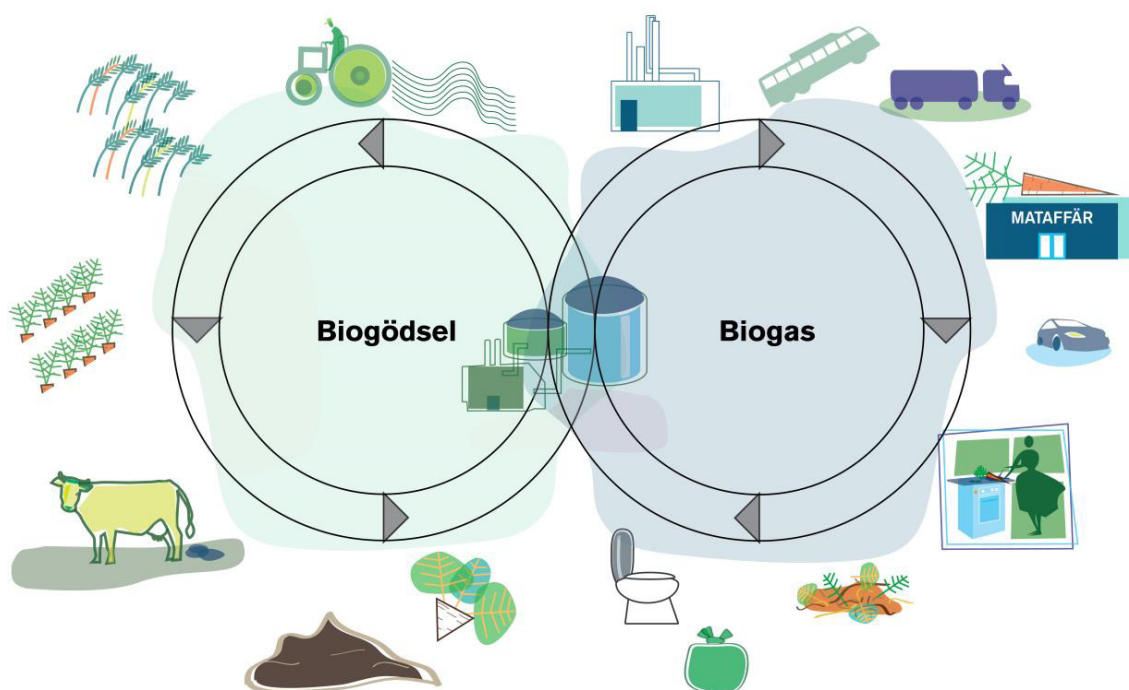
Biogasens roll i den cirkulära ekonomin

En omställning till en cirkulär ekonomi är nödvändigt för att sluta kretsloppet och utveckla biogasens potential. Energigas Sverige är därför positiva till att kommissionen tar fram en handlingsplan för cirkulär ekonomi men anser att biogasens roll i den cirkulära ekonomin måste lyftas fram tydligare. I förslaget till EUs handlingsplan för en cirkulär ekonomi utelämnas biologisk återvinning genom rötning helt. Det är mycket förvånande. Regeringen bör verka för att biogasens och biogödselns roll tydliggörs i handlingsplanen.

Biogas är en del av ett slutet kretslopp där samhällets avfall, som matrester, avloppsvatten och restprodukter från industrin ger förnybara produkter som drivmedel, el, värme och växtnäring. Produktion och användningen av biogas och dess rötrester (biogödsel och röt slam) är därmed en viktig och central del av en cirkulär biobaserad ekonomi och bidrar till miljö- och klimatnytta längs hela cirkeln. Såväl användningen av den producerade gasen som användningen av rötresten är viktiga delar i arbetet för att sluta kretsloppen och skapa hållbara system.

Biogödsel ska i så stor utsträckning som möjligt återföras till produktiv mark. Detta förutsätter dock att hela värdekedjan fungerar – från insamling av organiskt avfall och rötning till avsättningen av

biogödseln. Alla delarna måste därmed vara en del av systemsynen där avfall åter blir resurser genom återföring av näringsämnen till jordbruk och genom produktion av förnybar el, värme och fordonsbränsle där de fossila alternativen kan ersättas. Genom att återcirkulera den växtnäring som bildas vid produktion av biogas minskar behovet av mineralgödsel i jordbruket, vilket ligger i linje med den cirkulära ekonomin då framställningen av mineralgödsel är energikrävande, orsakar stora växthusgasutsläpp och baseras på den ändliga resursen fosfor.

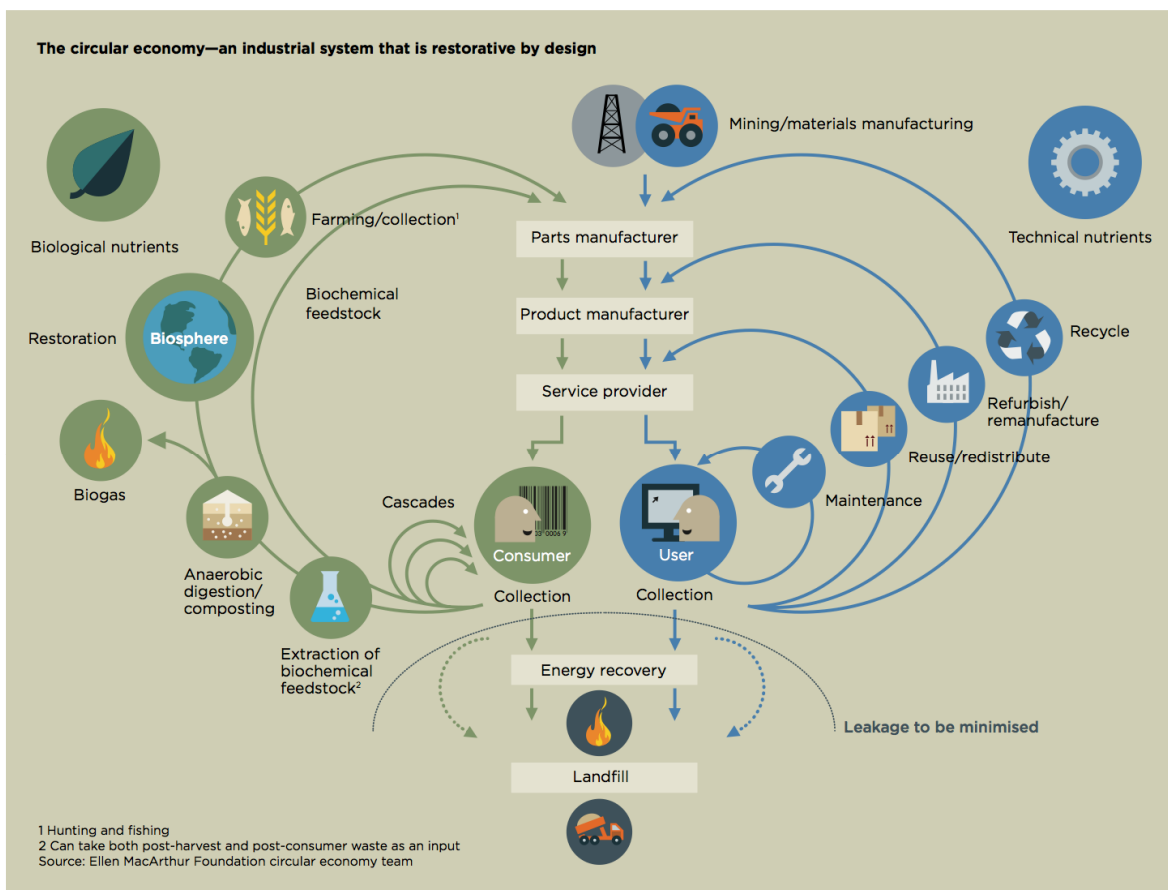
Kommunerna har sedan 1990-talet gjort stora investeringar, både i infrastrukturinvesteringar (insamlingssystem och anläggningar) och personalresurser för informationsinsatser för att få till stånd det system vi har idag för biologisk återvinning. År 2012 fattade regeringen beslut om ett etappmål för ökad resurshållning i livsmedelkedjan. Etappmålet innebär att senast 2018 ska 50 procent av matavfallet från hushåll, storkök, butiker och restauranger sorteras ut och behandlas biologiskt så att växtnäringen kan tas tillvara. Minst 40 procent av matavfallet ska behandlas på ett sätt så att även energin kan tillvaratas. Biogasproduktion möjliggör därmed uppfyllelse av ettappmålet samtidigt som matavfallet tas omhand på ett effektivt sätt. Uppfyllelse av målet motsvarar cirka 0,5 TWh uppgraderad biogas.

Sverige har byggt upp biogastekniken och lösningarna och är nu världsledande med över 70 procent biogas i fordonsgasen. Andra länder har precis påbörjat den här resan som vi i Sverige redan gjort. Vi har därför ett unikt tillfälle att på biogasområdet exportera miljöteknik och kunskap och på så sätt bidra till uppfyllelse av kommissionens mål om en omställning till en cirkulär ekonomi.

Det är viktigt att kommissionens förslag inte hindrar utvecklingen av biogasmarknaden utan ser biogas som en central del i strävan mot en mer cirkulär ekonomi där kretsloppet mellan stad och

land sluts och resurseffektivitet är i fokus. Biogasens roll i den cirkulära ekonomin måste tydliggöras bättre i handlingsplanen. **Energigas Sverige föreslår att kommissionens handlingsplan kompletteras med en strategi för hur biogasproduktionen och användningen av biogas och biogödsel kan öka i samhället.**

Avslutningsvis vill vi ytterligare betona att biogasen är viktig i den cirkulära ekonomin genom att hänvisa till bilden nedan som illustrerar den cirkulära ekonomin och visar på hur biogas och rötning är en del av själva konceptet.

Med vänliga hälsningar,

Maria Malmkvist
Chef Analys och Marknad

Ellenor Grundfelt
Remiss- och styrmedelsansvarig